

ABCD fronto pajėgos

Kaip jas įvertina japonai

PEKINAS. Informaciją agentūra „Cunghua“ skelbia šitokią įtakinguą japonų sujoksniu nuomone apie armijas, kurios dalyvauja Japonijos apsupime. Pasak jų, Malajose kariuomenė buvusi sustiprinta aštuonis kartus. Šia kariuomenė daugiausia sudaro indai ir australai. Indų patikimumas, pareiškiama, esas abejotinas. Australiečiai esą blogai apginkluoti ir menkos moralės. Birmos kariuomenė esanti penkis kartus padidinta. Cia junginiai susieda iš indų, prie kurų prisdėda keli baltieji karininkai. Ir šie indai esą nepatenkinamai apginkluoti. Kariuomenė Olandų Rytų Indijoje esanti šešis kartus stipresnė negu buvo anksčiau, o ją sudaro 22% olandų, ḡi likusieji yra iš vietinių gyventojų, kurų kovos pajėgas ir kovos dvasia esanti abejotina. Filipinuose kariuomenės stiprinta keturis kartus. Šiu vietinių gyventojų daliu kareiviškos savybės nėra tokios aukštos, kaip visada buvo pareiškiama. Pries Japoniją nukreipti kariuomenės junginiai, kartu su Naujosios Zelandijos ir Australijos kariuomenė, turi iš viso 70—80 tūkstančių karių. Šiu kariuomenės telkiniu sutraukimas kartu su britų laivynu nusintinimui i Malajus leidžia nūškai matyti šiu valstybių ketinimus pulti.

TOKIO. Kontradirolas Matsunagu, kuris šiuo metu yra Japonijos oro susisekimo bendrovės vandenyno skyriaus direktorius. ABCD fronto karines pajėgas įvertina maždaug 1.000 lėktuvų, iš kurių 250 tenka Jungtinėms Valstybėms ir 400 — Anglijai. Aviacijos bazés esančios Filipinuose, Burmoje ir Singapūre.

68 MILIJARDAI DOLERIŲ KARUI

VAŠINGTONAS. Jungt. Valstybių atstovų rūmų biudžeto komisija vakar patvirtino Roosevelto napielomai pasiūlytus 8,2 milijardus dolerių ginklavimosi tikslams. Tuo būdu Jungtinė Valstybių išlaidos ginklavimosi padidėjiki lygiai 68 milijardių dolerių. Si suma yra dvigubai didesnė už Jungtinė Valstybių karo išlaidas per Pasaulinių kara.

BERLIN. Vokiečių kariuomenės vyriausiasis vadinas generolas feldmaršalas von Brauchitschas savo vyriausiajame štabe priėmė žinomą Alcazaro tvirtovės gynėjų ispanų generalą Moscardo, kuris nulyko i Rytų frontą, norėdamas aplankinti ispanų diviziją.

AMSTERDAMAS. Kaip britų žinių agentūra praneša, darbo partijos atstovų pasiūlytasis įstatymo nakteitis dėl pramonės nacionalizavimo atstovų rūmuose 336 balsais prieš 40 buvo atmetas.

Kaip buvo paimtas Hangoe pusiasalis

Cia buvo apie 30.000 bolševiku kariuomenės

HELSINKIS. XII. 4. Šiandien Suomijos valstybinės žinių agentūros anksti ryta išleistas pranešimas apie paėmimą sovietų atramos punkto Hanko sako: Pries veikla paskutiniu laikais buvo ypatingai žymi. Visose Hanko dalyse buvo pastebeti sprogimai ir gaisrai, kuriuos sukėlė ne suomių artilerija. Tų prieš laivų tarpe, kurie buvo aplaukę į uostą, buvo iš didelis transporto laivas „Molotov“. Tai leido manyti, kad bolševikų atramos punktas evakuojamas. To buvo laukta, ypatingai užėjus lietingoms ir ūkanotoms dienoms su blogu matomumu. Bolševikų įguloje buvo apie 30.000 vyrų. Kai blogas oras praėjo, prasidėjo vėl gyva artilerijos ugnis, kuri dar ir trečiadienį nebuvu sumažėjus. Nuo suomių pusėje esančiu stebėjimo punktu galima buvo matyti gaisrus Hanko.

je. Transporto laivo „Molotov“ ir kitų transporto laivų, kurie užplaukė ant minų, likimas rodė, kad bolševikai su savo pasiruošimais pasivélinio. Bolševikai nespėjo evakuoti judomojo turto masę, kaip jie buvo suplanavę. Paėmus Hanko, buvo rastas laiškas, kuriame, tarp ko kito, sakoma: „Mes pasišaliname, bet mes gržtome atgal ir mūsų kerštas bus saldus“.

Išnuomotoji Hankos sritis sudarė pailgą 20—30 km plotą, kuriamo didesnė dalis buvo vanduo. Daugelis šerų labai sunkino evakuavimą. Bet ir suomiams dėl jų reikėjo turėti didelio atidumo. Ap- suptoji sritis yra dominuojama keletos atramos punktų, ypatingai nuo Hernoje ir vakaru pusėje esančio pusiasalio Bengtskaero, ryuo-

— Haeste, Kooe ir Harmannsme, toliau, pietuose nuo salos Rossaroe. Tuose atramos punktuose, kaip priešakiniose susiūprinimose, buvo visa eilė stipriai ištvirtintų uolinių salų, kurios iš dalies sudarė višą salyną. Kovos už šias salas, kaip kariuomenės pranešime sakoma, buvo svarbiausieji šio karo momentai ir vystesi su palankumatai vienai, tai kitai pusei. Per pasukinius dvi dienas suomių žvalgomųjų laivų dalys ištyrė į rytus ir į vakarus esančius pusiasalus ir keletą mažesnių salų. Šios salelės buvo užimtos be didesnio pasipriešinimo. Gruodžio 2 d. buvo paimta Horsoe, kuris nuo karo pradžios keletą kartų buvo ējęs iš rankų į rankas ir, kuris vėliau sudarė pagrindinę poziciją salos vakaruose.

Gruodžio 3 d. anksti ryta suomių kariuomenės daliniai, kruopščiai pasiruoše, paėmė Haestoe tvirtovę. Tvirti pasipriešinimo lizdai, medžio, akmenų ir betono bunkeriai ir aplylinkės pritaikyti šaudymo pozicijos rodė, kokia kryptimi jie manė veikti, tuomet, kai jie reikalavo „atratos punkto“ Hankoje. Kai buvo paimtas Haestoe ir tuo pat laiku Rusaroe sala, Hankos likimas ėjo prie savo sprendimo galo. Tuo pat laiku suomių pionieriai dėl minų pavojaus slinko pirmyn labai išlėto ir atsargiai. Šios operacijos dar ir dabar vyksta. Dėl bolševikų minų ir spastų suomių pionieriai turėjo labai sunkaus darbo pačioje saloje ir pusiasalyje. Srities valymas vyksta iš lėto, nes priešas dar iš kurių atramos punktų suominus apšaudo.

Suomij kariuomenė užėmė Hangoe

Bégdamas iš Hangoës, užplaukė ant minos didelis sovietų laivas „Stalin“. Per jūros mūši kanale nuskandinti keli britų laivai

VYRIAUSIOJI FIURERIO BŪTINĖ. XII. 4. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Doneco baseine buvo atremti stipresni prieš puolimai, padarant kruvinų nuostolių priešui. Nauji prieš puolimai prasidėti prie Leningrado nėje niekais. Aviacija sunaikino dalį Murmano geležinkelio linijos ir dieną bei naktį bombardavo Leningradą.

Suomij kariuomenės daliniai už-

ėmė Hangoe. Bégdamas iš Hangoe, 12.000 tonų talpos sovietų transporto laivas „Stalin“ užplaukė ant vokiečių suomij minų užtarvos ir trimis minomis buvo sužalotas. Du vokiečių sargybos laivai su 80 vyrų bendros įgulos prisiriso tarp transporto laivų ir drauge su tame buvusiu 6.000 įvairaus laipsnio kariu ir gausia karo medžiaga nūliko į vieną vokiečių laivinę bazę.

Per mūši Kanale vienas minu-

šė 44 britų lėktuvus. Per tą patį laikotarpį kovoje su Didžiaja Britanija buvo netekta šešių savo lėktuvų.

BERLIN. XII. 4. DNB žinomis, Sevastopolyje apsuptos pajėgos gruodžio 3 d. įvairose vietose mėgino išlaužti į vokiečių apsupimo žiedo pozicijas. Tačiau vokiečių artillerija ėmė apšaudyti ir atmušė žiaurės Afrikoje vakar neįvyko jokių didesnių karo veiksmų.

Nuo lapkričio 26 dienos iki gruodžio 2 dienos vokiečių aviacijos daliniai į vokiečių karo laivali numu-

šė 44 britų lėktuvus. Per tą patį laikotarpį kovoje su Didžiaja Britanija buvo netekta šešių savo lėktuvų.

BERLIN. XII. 4. DNB žinomis, Sevastopolyje apsuptos pajėgos gruodžio 3 d. įvairose vietose mėgino išlaužti į vokiečių apsupimo žiedo pozicijas. Tačiau vokiečių artillerija ėmė apšaudyti ir atmušė žiaurės Afrikoje vakar neįvyko jokių didesnių karo veiksmų.

Nuo lapkričio 26 dienos iki gruodžio 2 dienos vokiečių aviacijos daliniai į vokiečių karo laivali numu-

Rytų Azija yra atsidūrusi nematyto krizės akivaizdoje

Japonijos vyriausybės svarsto Roosevelto nota

TOKIO. XII. 4. Atnižvelgiant į paskutinius įvykius Ramiajame vandenyne, kurie padėti Rytų Azijoje smarkėjančiu tempu paverčia pavojinga,

Rytų Azija dabar yra atsidūrusi dar nematyto krizės akivaizdoje,

pareiškė užsienių reikalu ministras Togo trumpoje kalboje, pasakytoje ryšium su tris dienas už rukšiančios Rytų Azijos ūkinės konferencijos atidarymu. Anglija, Amerika ir kiti kraštais, kaip jis pareiškė, vis dar nenori suprasti japonų idealų Tolimuojuose Rytuose ir trukdo Japonijos mėginius Rytų Azijoje sukurti naująja tvarką, kuris siekiama visiems užtikrinti našią valią ir gerove.

Tokiai laikais, kaip dabartinių, yra nepaprastai reikšminga, kad Japonijos Mandžiuko ir Kinijos atstovai bendrai susirenka, tartis ir nuspresti dėl priemonių, kurios stiprina ju ūkinius santykius, bendrosios gerovės sferos remuo-se siekiant plėsti ūkinę autarchiją.

TOKIO. Šandien įvykusiam ministerijų kabinete posėdyje, kuriam pirmmininkavo ministeris pirmmininkas generolas Tojo, buvo svaromi klausimai, susiję su Vašingtono derybomis. Pranešimą padarė užsienių reikalu ministeris Togo.

TOKIO. Eiliniame karūnos tarybos posėdyje, įvykusiam ketvirtadienį 10 — 12.30 valanda, ministris pirmininkas Tojo ir užsienių

reikalu ministeris Togo pranešė smulkesniu žiniu apie paskutinius diplomatinius įvykius, susijusius su Japonija ir ypač su Japonijos ir Jungtinė Valstybių derybomis. Po to ministras pirmmininkas, užsienių reikalu ministras ir karūnos tarybos nariai pasikeitė nuomonėmis.

TOKIO. Domei pranešimui, kompetentingi japonų asmenys, pasiskyrė dėl Jungtinė Valstybių užsienių reikalu ministro Hullio pareiškimo vakarykštėje spaudos konferencijoje, labai apgaliestauna tuos konservatimus, kuriuos Hullis yra padarė dėl Japonijos ir Jungtinė Valstybių derybų. Jie reiškia nuomone, kad stebinės Hullio pareiškimas dėl Vašingtono ir Tokio

derybu turinio ši kritiška derybu momentą yra labai ne vietoje. Hullio pagarsinimas apie iškla dokumento, kuris buvęs itekitas Japonijos pasiuntinui, buvęs nesuprantamas, ir tatai duoda progos abejoti, ar Jungtinės Valstybės iš viso norinčios, kad dabartinės derybos būtų sekmingai privertos prie gal. Hullio pagarsinimas derybų turinio, derybų, kurios buvo vedamos pasitikint, kad iš abiejų pusų bus tylima, laimingam pasiūrimu baiminiui padarė labai neigiamos ita-kos. Tuose siuksniuose buvo pareikšta, kad Hullio pareiškmai Japonija dar labiau negu bet kada verčia tolesnius pasitarimus vesti su didesniu atsargumu.

NEPAPRASTAI DRĀSUS ŽYGIS

BERLIN. XII. 4. Du vokiečių sargybiniai laivai, kurių įgulas te-sudarė 80 vyrų, Baltijos jūros rytinėje dalyje, kaip DNB patyrė, pademonstravo nepaprastą savo jūreišką šaunumą. Je sovietų transporto laivą „Stalin“, apie 12.000 tonų talpos, kuris buvo panaudotas evakuoti sovietų įgulas Hangoës pusiasalyje, paėmė atviroje jūroje ir su 6.000 karininkų bei raudonarmiečių, taip pat su visais karo pa-būklais atgabeno į vieną vokiečių uostą.

SANCHAJUS. Žinomis iš Melbourno, buvo įgėlbtė 286 vokiečių pagalbinio kreiserio „Cormoran“ įgulos nariai kartu su laivo kapitu-nu.

Anglijos didelis nepasitenkinimas

Dėl karo veiksmų Libijoje įteikta interpeliacija

STOCKHOLMAS. Laikraščio „Goeteborger Handels-Schiffahrtszeitung“ Londono korespondentas praneša, kad britų visuomenė vyrauja didelis nepasitenkinimas pranešinėjimu apie karo veiksmus Libijoje. Tieki parlametas, tiek ir spauda kritikuojia ypač optimistiškus britų karinius pranešimus. Karo ministeriui įteiktoje interpeliacijoje vienas konservatorių partijos atstovų rūmų narys paklausė, ar karo ministeriui yra

žinoma, kad pirmomis Libijos ofenzyvos dienomis optimistiški pareiškmai apie ašies valstybių šarvuociuojančią kariuvinę sunaikinimą padarė didelės žalos Anglijai ir užsieniouse, ir ar karo ministeris nūmato užkirsti keliai tokiems tvirtinimams pasikartoti. Aškai atsi-spindi visuotinis nepasitenkinimas viename laikraščio „Daily Mirror“ straipsnyje, kuriame rašoma: „Ar niekas negali kontroliuoti arba numušti neįtikėtiną tokią karinių pranešėjų optimizmą? Ju optimizmas prasilažia visur, lygias kaip generolo Rommelio kovos vežimai. Tačiau ne karta ašies valstybių kovos vežimai sugeba sužlugdyti gražiasias mintis. Tie pranešėjai tučtuoja išigeidė sunaikinti puse prieš šarvuociu, tačiau vėliau jie prisipažino, kad tie šarvuociai vėl panaudojami kovoje iš anketo nenumatytu kiekiiu“. Toliau minėtojo švedų laikraščio pranešėjas atstovauja vyriausijo štabo nuomone, tai, matyt, Anglijos prieši nėra suduodama kokių nors smūgių.

Hullio pareiškimas spaudai

VAŠINGTONAS. Užsienių reikalu ministeris Hullis prie spaudos konferenciją nurodė, jog tai, kad prancūzų vyriausybė laiko didesnės japonų kariuomenės buvima Indokinijoje suderinamą su su-tartimi, roda, jog Vichy vyriausybė, kaip matyt, esanti neteisini-gai painformuota. Hullis paneigė žiną, esą Jungtinės Valstybių vyriausybė išnuomojusi Indijos vandenynę iš Anglijos tris salas, kur būsiančios įsteigtos oro bazės. Toliau Hullis ilgesniais išvedžiojimais patvirtino, kad Japonija derybų su Kurusu pradžioje yra įteikusi Jungtinės Valstybės memorandumą. Jame, kaip pareiškė Hullis, japonų vyriausybė palieja nagrinindinių Tolimųjų Rytų problemų dalių. Todėl jis (Hullis) palaike reikalinga praėjusių trečia-dieni japonams įteiktame memo-randumase plačiai nušvieti pagrindines problemas, kurių siekių išspresti Jungtinės Valstybės. Prie ju priklauso ir 14 punktų, kuriuos 1937 metų liepos mėn. jis pateikė visoms vyriausybėms. Kaip ir kada japonų vyriausybė į jo memorandumą atsakys, baigę Hullis, jis dar nežinąs, tačiau jis manąs, kad tai įvyksia netrukus.

Paryžiuje nužudytas vokiečių karo gydytojas

PARYŽIUS. Ryšium su pasikėsimu su bombomis aštuonioliktoje Paryžiaus apygardoje ir su nauju pasikėsimu, panaudojant revolverį, kurio pasekmėje žuvo vienas vokiečių karo gydytojas, Paryžiaus miesto komendantas

paskelbė, kad gyventojai turi iki 1941 metų gruodžio 10 d. išduoti du dvieju pasikėsimu kaltininkus. Jei tai datai praslinkus kaltininkai nebūs išduoti, tai numatomas imtis aštrų atsiteisimo prie-monių.

Haeste, Kooe ir Harmannsme, toliau, pietuose nuo salos Rossaroe. Tuose atramos punktuose, kaip priešakiniose susiūprinimose, buvo visa eilė stipriai ištvirtintų uolinių salų, kurios iš dalies sudarė višą salyną. Kovos už šias salas, kaip kariuomenės pranešime sakoma, buvo svarbiausieji šio karo momentai ir vystesi su palankumu tai vienai, tai kitai pusei. Per pasukinius dvi dienas suomių žvalgomųjų laivų

KRONIKA

PIRMOJE EILĖJE BUS ŠELPIAMOS ŽUVUSIU PARTIZANU IR IS TREMTUJU I RUSIJA LIKUSIOS BE PRAGYVENIMO ŠEIMOS

Gruodžio 4 d. išvykiamie Kauno Apskrities Savitarpinės Pagalbos Komiteto posėdy nutarta iš surinktu aukų pirmoje eilėje šepti tas ūsimas, kurį nėra, anksčiau uždirbdavieji duonai, yra žuvę kaip partizanai, ir tu ūsimai nariai, kurių maitintojai yra išvežti į Sov. Rusija.

Šiame posėdy buvo apsvarstytais ir propagandos vajaus klausimais. Numatyta išleisti specialius plakatus – atskausimus, kurie bus išplatinti visuose Kauno apskrities valsčiuose, miesteliuose, kačių mokyklose ir t. t. Sėkmingesiai aukų rinkimo vajui pravesti, gautas apskr. virš. padėjėjo Moro sutikimas, kad Savitarpinės Pagalbos akcijos reikalaivis vykstant i provinciją bus leidžiamos pasinaudoti turinomis Kauno apskrit. viršininko ištaigos ekspedicijos skyriaus susisekiomis priemonėmis.

Svarstytais išnukentėjusiu ūkininku šelpimo reikalas, būtent, tu, kurio per kara yra sudege trobesiai ar kurie yra netekė gyvilių, aprangos, maisto ir pan. Statybinės miško medžiagos Kauno apskrit. padegėliams tiekimo reikalaivis numatyta kreiptis į Žemės ūkio Vadybos Miškų Valdybą.

Pats aukų rinkimo vajus, kaip žinoma, numatyta pravesti gruodžio 7 d. Tačiau jei kuriose nors provincijos viestose dėl techninių kliūčių vajus negalėtų būti laiku pravestas, nutarta tuo reikalaivis kreiptis į Vyr. Savitarpinės Pagalbos komitetą ir prašyti jo sutikimo, kad vajus galėtu būti pravestas savaite vėliau. (v)

PROFES'NIU SAJUNGU CENTRO BIURAS D'IODA KALÉDINIUS PRIEDUS

Generalinis Komisaras sutiko, kad Profesinių Sajungų Centro Biuras žmonėms ir ištaigoms, ruošiančioms kalėdines iškilmes, duotu priedu.

Dirbančiu skaičiu nuo 50 iki 200 asmenų duodamas RM. 30 – priedas, o per 200 asmenų – RM. 50.

Priedu reikia reikalauti pas Prof. Saj. Centro Biuro apskritių atstovus, tuo pačiu laiku išteikiant Kalėdu iškilmis programą ir nurodant einamają banko sąskaitą. Ten pat reikia pasiteirauti, kaip galima gau-

tuosius pinigus sunaudoti.

RINKOJE PASIRODYS KONSER-

VOTU GRYBU

Netrukus Kauno rinkoje pasirodys sūdytu grybu. Šie grybai bus parduodami „Sodybos“ krautuvėse ir kt.

(v)

ZIEMOS ATOSTOGOS MOKYKLOSE

Iš kompetentingų ištaigu teko sužinoti, kad mokykloms yra numatyti tokios ūsimos (Kalėdų) atostogos: universitetų studentai tų atostogų paleidžiami gruodžio 16 d. ir mokslo pradeda sausio 8 d. Gimnazijų, progimnazijų, specialių mokyklų, mokytojų seminarijų ir pradžios mokyklų mokiniai atostogų paleidžiami gruodžio 20 d. ir mokslo pradeda sausio 8 d.

"DAILES" KOOPERATIVAS PLE-

ČIA DIRBTUVES

„Dailės“ kooperatyvo keramikos dirbtuvėse statomi moderniausi i-

gimai. Šiuos darbus baigus, dirbtuvės gamybinius pajegumas padidės 3 – 5 kartus. Darbams vadovauja dail. V. Miknevičius.

Dirbtuvėms jau gautois ir naujos patalpos (Raudondvario g. 22): I šias patalpas bus perkeltos ir praplėstos žaislių, medžio dirbinų dirbtuvės, naujai steigiamos gintaro, rému ir bagetų dirbtuvės. Bagetai bus gaminami patrys moderniausiai. Taip pat bus daromi gintaro inkrustavimai į medžių dirbtuvės dirbs per 90 žmonių. (ir)

UŽTEMODYMAS

Šiandien nuo 16.18 ligi 8.00 val.

Šeimininkės

Įšmintinga namų šeimininkė verda bulves su lupenomis

KAUNAS XII/4. Bulvė nėra, kaip anksčiau dažnai buvo manoma „skilio kamšalas“, vertintinas tiktais dėl savo sotumo. Bulvėje yra tiek vertinė medžiagų, kaip angliavanduo, balymai ir vitaminai, kad ji turi būti laikoma viena iš svarbiausių mūsų maisto produktų. Tinkamai sunaudoti visoms bulvės esančioms medžiagoms, jas reikia šutinti su lupenomis, verdant žalias nuluptas bulves, jos nustoja ne tik stiprumo, bet ir vitaminių, kurie iš dalies yra prie pat žievės. Be to, dar, lupant žalias bulves, jos nustoja daug savorio – apie 15%. Šitu žymiu nuostoliu, kurie kenkia ne tik atskirai namų ūkiui, bet ir visai bendruomenei, galime išvengti, jei bus verdamos tik bulvės su lupenomis, negu žalias nuskustos ir po to virtos.

pastabos, kad jos lupenų nenumeta, o suvartojo juovai, nepateisinamos, nes valgiui skirtos bulvės yra skirtos išimtinių tik maistu. Be to, bulvų su lupenomis virimas nereikalauja jokios aukos, nes toks virimas turi tik gerų privalumų. Virtu su lupenomis bulvų skutimas daug greitesnis, – ir tokios bulvės gali būti išvairiai parengtos valgiui. Jas galima panaudoti visiems valgiams, net vienam puode virtiems patiekalamams ir bulvinei košeli (bulvės dar karštai nulupus ir sutrynuoti). Bulvės su lupenomis gali būti ilgiu laikomos šiltos, atsildytos ar panaudotos kitiemis valgiams. Turėdamos daug daugiau maistingų medžiagų, su lupenomis virtos bulvės yra skanesnės, negu žalias nuskustos ir po to virtos.

SEKMADIENI PRADEDAMAS TARPMONINIS KOMANDINIS SACHMATU TURNYRAS

Gruodžio mėn. 7 d. 19 val. „Romos“ viešbučio salėje, Laisvės al. 18, pradedamas Profesinių Sajungų Centro Biuro rengiamas tarpmoniinis komandinis komandinis sachmatų turnyras.

Turnyre užsirašė dalyvanti 10 komandų: Penocentras. K. M. Savvaldybė, Savitarpinės Paralbos Kauno Ligoninė, Kauno Gelez. Depo, „Teksas“, „Lietuvielė“, „Lietukis“, „Metalas“, Kauno Elektrinių Rajonas ir „Kauno Audinial“.

Dalyviai atsineša savo sachmatus.

VII NIAUS KREPŠININKAI KAUNE

Šiominis dienomis i Kauną atvyksta Vilniaus krepšininkai. Vilniuje įkurti Kaune numato sužaisti dvi rungtynes: su Kauno rinktinė ir Kauno Teniso Klubu. Pirmosios rungtynės ivykis sekmadienį. Rytdienos sporto skyriuje paimuojasi plačiau.

Todėl Savitarpinės Pagalbos Kauno Miesto Komitetas, gerai suprasdamas dėl karo pasūkėjusias aplinkybes, vis dėto reikiškai vilti, kad Jūs, malonios šeimininkės, savo jautria širdimi užjausite paramos reiklingus ir ištaigai surasite iš savo išteklių paskirti šalpos reikalamas. Ypač

Lietuviai! Jštieskime pagalbos ranką savo vargstantiems broliams! Visomis išgalėmis remkime Savitarpinę Pagalbą!

VISI PRISIDÉKIME

Šių metų Savitarpinės Pagalbos rinkliava pinigais ir daiktais vykdoma gruodžio 7–15 d. d. Aukas tiek daiktais, tiek pinigais prašome išrašyti į aukų lapus. Rinkliavai būkite iš anksto pasirucėsius!

Savitarpinės Pagalbos Kauno Miesto Komitetas

SURUŠTAS VAKARAS SAV. PAGALBOS NAUDAI

Kulautuve LNP aplinkės vado Ambrazevičiaus iniciatyva buvo suruoštas vakaras – koncertas. Visas šie vakaro pelnas Rb 201– paskirtas Savitarpinės Pagalbai ir ištekliams Kauno Apskrities Komitetui. Kauno Apskrities Sav. Pagalbos Komitetui ši auka iš visuomenės tarpo yra pati pirmoji. (v)

NUMATYTOS IRENGTI SAV. PAGALBAI VIEŠU RINKLIAVU DÉZUTĖS

Kaune Apskrities Sav. Pagalbos Komitetas yra nutaręs prie mokyklų, valsčių būstinių, policijos bei kitų viešųjų pastatų išrengti nuolatinės Sav. Pagalbai aukų dézutes. Ijas tarnautojai bei šiai p. visuomenės narių kiekvienu metu galės déti atliekamus aukas Savitarpinės Pagalbai. (v)

PAPILDYTAS SAV. PAGALBOS KAUNO APS. KOMITETAS

Buv. Pažaislio vals. viršaitės Žemės ūkio dėl išvykimo į naują tarnybą vieta į Sav. Pagalbos Kauno aps. komitetą pasitraukė. Jo vieton palygintas naujai paskirtas Pažaislio vals. viršaitis plk. Ilt. L. Simoniulis. (v)

MALONIOS ŠEIMININKĖS!

Nelaimėn patekusieji buvo nuolat reikalingi mūsų visuomenės paramos. Šita parama juo reikalingėnė pasidarė dabar, kai Lietuva taip pat tenka pakelti nemaži karo sunkumai. Be varguomenės, ir nue karo nukentėjusiai skalčiai yra gana didelis. Daugelis neteko savo pastogės ir maitintoju. Nemaža ištremtuju globotu našlaičių pasiliko be globos. Politiniai kačiai nustojo save turėti išsiekatos. Be to, gausūs mūsų savanorių dalinių sunkiomis salygomis kovoja su bošvezizmu. Jų mes iргi neturime užm'šti, nes jie aukojasi dėl mūsų saugumų ir mažiausias mūsų dėmesys jiems tas salygas palengvins.

Todėl Savitarpinės Pagalbos Kauno Miesto Komitetas, gerai suprasdamas dėl karo pasūkėjusias aplinkybes, vis dėto reikiškai vilti, kad Jūs, malonios šeimininkės, savo jautria širdimi užjausite paramos reiklingus ir ištaigai surasite iš savo išteklių paskirti šalpos reikalamas. Ypač

VI Sančiu – IV policijos nuovada, Juozapavičiaus prosp., telef. 41629.

VII A. Panemunės – 37 pradžios mokykla, Vaidoto 73, telef. 41789.

VIII Aleksoto – (Būstinių adresas nepraneštas).

IX Vilijampolės – Veterinarijos Akademija, Tilžės g. Telef. 20939.

Kauno Sav. Pagalbos Komitetas

nemegstu vasara, kaip lapu plepėjima neramiais vakarais. Aš tada meldžiuos arba eina išskoti alaus.

Taip jis kalbėjo mažo ūgio senukui, o šitas tik išsypojo, paskui kažkodel nuiliudo ir apsiašarojo:

– Ant mano moteriškos iргi auga sėmanos. Kur ji išsi, dabar yra miško pakrašty.

– Miško pakraštyje dažnai auga bavarvai. Galimas daiktas, kad toj vietoj, kur palaidotas žmogus, jie išauga daug didesni. I svelkata, kaimyne. Sudie, razumeli... aš gyvenu pas Smilga... ir tu jis pažisti? Mes su juo giminės... ir jis prasė, kad aš nesvinčiuose pareiti, nes jis manęs lauke...

– O, Smilga! Aš su juo į Ameriką ruošiuos, bet mes nebuvome labai drąsus į susenome tėvynėje.

– Tamsta tik aly geri ir nieko nevalgi. Tamsta pamesi galva, – išgirdo svečias keletą žodžių. Jam atrodė, kad su juo kalbama iš kiemo, kad ten prie langelio stovė keldžiai į stiklą, ir beldžia į ūždį. Jis pakėlė galvą į paratės palangęs, o ant savo nugaro jautė mėnulio lopą, lyg to nakties žiburiu. Talkininkai dulkinosi drabužius, rinko ir išskijo švarvą, kirkino mergas čia pat, ruošėsi ištīti. Šeimininkas, žinoma, vis tuoju pakvietė į vidų. Taip pat atskirai dar syki pakvietė: jis ir svečia, paterbėjęs, kad šitas stovi toliau nuo kitų vienės pats, kaip beržas galūlauke.

Aplink kaimiską stalu sedėjo visi talkininkai. Čia buvo gero alaus ir užkandžio, taip pat druskos, kiek nori, nors skani mėsa ir dešros ir be to buvo pragariskai sūrios.

Buvę malonūs sedėti tarp savų, ypač tada, kai galva pasidavė alaus galybeli. Svečias sedėjo patogas, kaip vežikas ant savo ožiu. Abiem alkūnėm jis rėmėsi mažytės palangės, o ant savo nugaro jautė mėnulio lopą, lyg to nakties žiburiu šviesa turėtų koks savorio. Jis jautės, kad buvo išskirtas iš kaimo, kad jis kartsas pasūkėjėdavė į visa.

– Tamsta tik aly geri ir nieko nevalgi. Tamsta pamesi galva, – išgirdo svečias keletą žodžių. Jam atrodė, kad su juo kalbama iš kiemo, kad ten prie langelio stovė keldžiai į ūždį. Jis pakėlė galvą į paratės palangęs, o ant savo nugaro jautė mėsa ir dešros ir be to buvo pragariskai sūrios.

– Galvos aš jau netekau... ar tamsta nesi buvusi studentė? Kai aš gyvenau Kaune, aš tokiai pat mergina matydavau universitate. Ar aš ne tamsta matydavau?

– Aš nežinau... – jis atsakė ir juokėsi.

Paskui jis nuėjo toliau, siūlydama talkininkams šiltu užkandžio ir ragindama juos valgyti.

– Aš megstu nepaprastas maktis, tokias, kaip šita, – kalbėjo senui svečias.

– Ir kai aš kada galvosi apie šitą nakštį, man ji atrodis dar nepaprastės, jau prieityje, nebegalinti prarasti. Mano keliai iš Gandy vienkiemio eina pro mišką. Tenai dabar gelsta beržai, ir jų lapai krenta po kojomis, kai eini. Užtenka mažiausio sūjudimo, kad jie krisi.

Be to, visą laiką ten girdėti tolimas medžių ar šiaip kokių gamtos padarų pasikalbėjimas. Negalima suprasti, anė kai jie kalba, bet tie garsai atgaivina ūždį. Seni, duok tu man išrūkyti namines pypke!

– He! – senis išsitraukė kapėli ir

KAZYS JANKAUSKAS

Spekuliantas

Tai pas mano kaimynų kuliai.

– Geral, aš eisiu jam padėti, – svečias pasižiūrėjo pro langą į mišką, paramė rudenių, dienai, gesantą migloje, varnų būrių padangėje. Jis pradejo tyliai švilti, paskui pasakė: – A' grūjai iš kūlimo tik permegoti į ryto išvažiuosis.

– Matote, kad su ta vieta pas mane...

Svečias tyliai švilti ir vėl išvėrė pro langą. Ten matėsi rudens prietomo kitas vienkiemis, giedrės dangus. Is vienkiemio kilo šiaudų lulkų ir garo mašinės dūmai. Svečias buvo geraus nusiteikės.

Jis pasižiūrėjo į Smilgą, stovėjusį, atsiskleidęs į ūždį, kuo dūmai. Svečias buvo geraus nusiteikės. Bet k

Pirmajį lietuvių kalbos žodyno tomą sutinkant

Ryt poryt pasirodys knygų rinkoje naujiena — I-asis didžiojo lietuvių kalbos žodyno tomas, sudagotas doc. Juozo Balčikonio ir išleistas Lietuvos Mokslo Akademijos Lietuvių Kalbos Instituto Vilniuje. Tai ne bet ivykis mūsu kultūriniai gyvenime.

Tauta, kurios kalba tarp kitų Europos tautų kalbų išliko viena senoviskiausiu ir savo pavidualu labai reikšminga lyginamajai in-doeuropėki kalbotyrai, ligšiol neturėjo laimės surinkti ir išleisti pilnesnio savo kalbos žodyno. Ir geriau jau vėliau, negu niekad: todėl pirmasis bandymas duoti kiek galint pilnesni mūsų kalbos žodynui reikia sutikti su džiaugmu, kuri visiškai pateisina lietuvių kalbos mokslas ir tautos lūkestis.

Kalbotyra, kaip ir kiekvienas patirtinis mokslas, remiasi patirties daviniais, iš kurių aprašinimo, skirstymo ir aiškinimo randami to mokslo dėsniai ir statoma mokslinė sistema. Be didesnės kalbinui davinui apimties kalbinukui sunku atsekti prigmantai kalbos raidos keliai ir išsaugoti kalbinio dogmatizmo arba liberalizmo. Tad išėjus didžiam lietuvių kalbos žodynui, susemiančiam į daiktą kiek galint daugiau patirtinio žodžiu lobio, mūsų kalbos mokslas galės atsioti ant stipresnio pamato ir ras paspirties mažne visoms savo šakoms: ir morfologijai, ir ortologijai, ir se-masiologijai, ir etimologijai, ir terminologijai. Trumpai tariant, geru žodžiu minėti žodyno pasirodymo ivykis verta dėl daugel priežasčiu, jau nekalbant apie tai, kad po dabartiniu laiko nerimasčiu ši naujiena žadina ateityje vienies tautinės kultūros darbui ir savaimingam tautos gyvenimui. Kalba buvo ir paslieka viena žymiausių mūsų tautinės kultūros apraškų, kuriomis lietuvių tauta ir ateityje galės parodyti savajį veidą dermingoje Europos tautų sąjungoje.

Apie čia minimo žodyno tomo atsiradimą žodyno prakalboje pasakoja jo redaktorius. Didžiojo lietuvių kalbos žodyno medžiaga pamata sudarė mūsų žymiojo kalbininko K. Būgos palikimas. Būga ir reikia laikyti pirmuoju tokio dydžio žodyno sumanytoju. Jis,

grįždamas 1920 m. iš Permės, kur 1916—1919 m. profesoriaavo, parsiše ketvertą pūdu žodžiu lapeliu ir, Švietimo Ministerijos pakviestas, émė redaguoti žodyną. Bet staigiai mirč (1924 m.) nutraukė didžiojo kalbininko sumanymą, ir iš jo pradėto leisti žodyno teisėjo 82 psl., ligi žodžio „anga“. Paskui keletą metų darbas nutilo, lyg niekur nieko nebūta, kol 1930 m. pabaigoje, Švietimo Ministerijos paves'as, émési to didžio ir kruopštaus darbo doc. J. Balčikonis. Naujam redaktoriui reikėjo sutvarstyti Būgos palikimas, kuris iš 4 pūdu velioniu redaguojant, buvo išauges į ligi kokios 15 pūdu. Darbas buvo nelengvas, nes žodyninié medžiaga, įvairias laikais įvairių rinkėjų rankiota, vertumo buvo nevienoda, o prityrusių darbui bendradarbių irgi stigo. Naujoji redakcija buvo maniusi išleisti tik tai, kas Būgos palikta, bet pamačiusi, jog daug raštu dar nesuvartota žodynui ir, apskritai, dar mažoja medžiagos jam redaguoti, émė pati ir per talkininkus rinkti žodžius iš dar neišrankiotu raštu ir kiek galima plačiau iš gyvosios kalbos.

Per 10½ metų talkininkų, kuriu buvo 857, surinkta 559.986 žodžiu lapeliu, tiek pat bus surinkusi per tamą laiką ir pati redakcija, tuo būdu ligi šiol Būgos palikimas padvigubėjo daugiau kaip 1.000.000 žodžiu lapeliu. Iš pradžių buvo žodžiai abéceliškai dėlio jami bei tvarkomi redagavimui, ir tik 1936 m. pirmieji rankraščiai buvo nuisiuti į „Ryt“ spaustuvę Klaipėdoje. 1939 m. spaustuvės jau buvo surinktas visas pirmasis žodyno tomas; 1940 m., „Ryt“ spaustuvė nupirkus „Spinduliu“, žodyno rinkinys su renkamaja mašina (monotipu) atsidūrė iš Klaipėdos į Kauną. Nelaužytas rinkinys pasukui žymiai dar papildytas gauna-maja nauja žodyninié medžiaga ir tik 1941 m. rugėjė mén. pradėtas galutinai spausdinti. Žodyno redakcija nuo pat savo atsiradimo dirbo Kaune, iš pradžių savaran-kiškai Švietimo Ministerijos pri-klausydama, vėliau (1938 m.) iš-jungusi į Lituanistikos Instituta; 1940 m. rudenop persikraustė į Vilnių ir įkurtosios Lietuvos Mokslo Akademijos žinioje 1941 m. pavasarį baigė pirmojo žodyno tomo darbą.

Ilgą ir nelengvą darbą dirbant, pirmajį jo barą išvarius redakcija buvo džiaugsmo. Daug gi kliūčiu turėta pradžiai. Jau nuo seniai pasigirdavo mūsų visuomenėje nekantraujančiu balsu: kas čia yra, kodėl dirbama ir vis nieko nepadirbama? Manyta, kad su pirmojo tomo išleidimu visuomenės abejingumas ras sau vienoki ar kitokį atsakymą iš nevyrodytos darbo pradžios. Deja, žodynai ne-apmesti mūsų žymesnėjai kalbininkai profesoriai Dr. A. Salys, Dr. Pr. Skardžius ir Berlyno u-to prof. J. Gerulis, už ką jiems žodyno prakalboje reiškiama padėka. Savo žodžiu kiekbyje šis žodynas pralenkia visus ligi šiol išleistus lietuvių kalbos ždynus: čia šalia paprastu žodžiu randame sudėtus įvairius terminus, archaizmus, neologizmus ir barbarizmus. Praktiškai žiūrint, labai vertinga žodžiu aiškinamoji frazeologija, iš kurios mūsų sintaksei bei stilistika bus daug naudos. Dau-geliš sakinių, ypač gyvosios kalbos, tokius gražius, jog trauktė trauskia žodyna, it kokia idomia knyga, skaityti.

Kas be ko, tokie dideli darbai, kaip visos kalbos žodyno redagavimas, ypač pirmasis, negali būti be trūkumų, kaip, kita vertus, ir jo pilnumui ir tobolumui sunku rasti galas. Rimta speciali kritika turės dabar progą nurodinėti, kas taip pat gali išleisti žodyną.

Žodyno redaktorius, kartą rašančiojo paklaustas, kaip turėtų būti spaudoje minimas I-ojo didžiojo lietuvių kalbos žodyno tomo pasirodymas, trumpai aiškiai atsakė: „Raginkit, kad visi, kas tik gali, rinktų žodžius“. Taip pačią mintį pabrėžia jis ir žodyno prakalboje: „Tegu šio tomo pasirodymas paskatina visus gyviau prisidėti prie taip svarbus mūsų kultūros darbo, koks yra žodyno leidimas. Žodyno autorius turi būti visa tauta“. Tad stojant į mūsų kalbos žodyno rinkimo talką ne tik geriausiai bus atsilyginta, jo redaktoriui už didelį darbą, bet ir teisingai suprastas svarbus tautos rūpestis — išleisti ko geriausiai visą savo žodyną.

Mk.

„Cormorano“ laimėjimas prie Australijos yra nepaprastai retas ivykis

Ką apie tą jūros kovą sako kontradmirolas Luetzow

BERLIN. Žinomas vokiečių laivyno ekspertas kontradmirolas Luetzowas dėl paskutiniu „Cormorano“ veiksmu pareiškė: Nekalbant apie britų Australijos laivynui kreiserio „Sydney“ sunaikinimui padarytus materialinius ir personalinius nuostolius, šis ivykis yra ypatingai pažymėtinės dar ir todėl, jog tai yra pirmas ir iki šiol laikytas vargai galimų atsitikimų naujojoje žūros karo istorijoje, kai pagalbinis kreiseris per kova įveikė reguliaru modernu kreiseri. Tokioje dvikovėje visos techninės ir taktinės pirmenybės buvo reguliariaus kreiserio pusėje. 7.000 tonų talpos, 32,5 jūrų mylios greičio, aštuonių 10,2 centimetru kilibro patrankos ir 16 lengvesnių zenitinų pabūklų aštuoni torpediniai vamzdžiai ir du lēktuvai, be to dar šarvai apsaugoti

visoms svarbiosioms laivo dailims — visa tai yra veiksnių, su kuriais pagalbinis kreiseris jokiui atžvilgiu negali lygintis. Vienintelis pagalbinio kreiserio privalumas buvo užpūlimo staigumas, kurio veikimą tačiau reguliarusis kreiseris būtu galėjęs savo dideliu lankstumu išlyginti. Jei staigu mas taip pavyko, tai matyt, kaip tikslinai buvo pagalbinis kreiseris apginkluotas ir kaip meistriskai jis buvo valdomas. Mūsų žodžiaus dėl jo pasiekto laimėjimo yra juo didesnis, kai mes sužinome, kad jo įgulos didžioji dalis buvo išgelbėta, kai tuo tarpu britų laivo likimas buvo taip greitai... Tal jis neleido šeimininkui baigtis muzikos, ji vertė groti, kad svečias šoktų kol prablaibė, išprakaitave alų. Na, ką darysi? Jis priglaudė savo vėda prie merginos, pusiau prisimerė ir émė plauktė plaukti per kambari, pora sykius, jis nusišlosto nuo kaktos prakaita, pasakė, kad vėl paskendo šokio sukuryje. Kai šokis pasibaigė, mergina iš karto pasitraukė nuo jo, nieko tam nepasakusi. Paskui jis matė, kaip ji éjo į trobos laukus ir buvo dar labiau susimaišiusi ir lūkdnes negu pirmia. Jis tarėsi sudagines vienam žmogui nuotaiką ir ruošesi iš čia įgali eiti. Jam rodesi, kad visi šventė jau pasibaigė.

— Ar tu dar grisi šandien? — paklausė ji senis. Jis buvo baigtas, bet viena akimi vis dar matė ir pažino svečią. — Šandien aš nebenorėiau čionai grįžti, bet aš grisiu kita diena, ir mes vėl kalbésime apie mišką.

— Se, pasiūlik kelionei papirosu. Kai aš pasigeriu, iš manys galima ir pačia išprasti... nors ko čia kalbėt... ji seniai mirusi, ir apsamanojės yra jos kapas...

Svečias atsisveikino su šeimininku ir jo sužadetinė. Jis padėkojo jiem už malonų vakarą, pasakė, kad niekad neuzmiršias šitų gerų valandų, jis nebūtų iš čia éjes, bet jo laukias senis Smilga, jo sesers uošvis, jis čia atvažiavo į svečius ir negali iš pat pirmos nakties per vėlai grįžti į tą Gandrų vienkiemį.

— Jeigu taip, tai tamsta dar gali būti ir čionai, nes stai ji yra Smilguo se-suo, ir tamsta gali pas mus jautis, kaip ir pas seni Smilga, — atsakė šeimininkas.

— Šialp? — svečias nustebė, žifré-damas į šeimininko sužadetinę ar žmoną. — Tamsta labai panaši į savo broli. Dabar man ašku, kodėl rodesi, kad kažkur esu jus matės. Bet aš mačiau tik tamstos broli, o tamsta matau pirmą

per 10½ metų talkininkų, kuriu buvo 857, surinkta 559.986 žodžiu lapeliu, tiek pat bus surinkusi per tamą laiką ir pati redakcija, tuo būdu ligi šiol Būgos palikimas padvigubėjo daugiau kaip 1.000.000 žodžiu lapeliu. Iš pradžių buvo žodžiai abéceliškai dėlio jami bei tvarkomi redagavimui, ir tik 1936 m. pirmieji rankraščiai buvo nuisiuti į „Ryt“ spaustuvę Klaipėdoje. 1939 m. spaustuvės jau buvo surinktas visas pirmasis žodyno tomas; 1940 m., „Ryt“ spaustuvė nupirkus „Spinduliu“, žodyno rinkinys su renkamaja mašina (monotipu) atsidūrė iš Klaipėdos į Kauną. Nelaužytas rinkinys pasukui žymiai dar papildytas gauna-maja nauja žodyninié medžiaga ir tik 1941 m. rugėjė mén. pradėtas galutinai spausdinti. Žodyno redakcija nuo pat savo atsiradimo dirbo Kaune, iš pradžių savaran-kiškai Švietimo Ministerijos pri-klausydama, vėliau (1938 m.) iš-jungusi į Lituanistikos Institutą; 1940 m. rudenop persikraustė į Vilnių ir įkurtosios Lietuvos Mokslo Akademijos žinioje 1941 m. pavasarį baigė pirmojo žodyno tomo darbą.

roje, turėjo atitraukti daug pajėgų iš Indijos ir Ramiojo vandenynų. Apsauga, kurią ji gali suteikti ten esantiems savo prekybos laivams, yra nepakankama. Juo blogiau yra Anglijai, jei tokiomis aplinkybėmis prieš auka virtuo vienas iš nedaugelio britų jūros kelių saugotojų netoli Australijos kranto. Dar karta, pareiškė Luetzowas baigdamas, pasauliu įrodoma, kad britų laivynas šiu dienai aplinkybėmis negali įvykdyti savo uždavinio — apsaugoti susisiekimą tarp britų imperijos dalių.

ŠANCHAJUS. Britų kariuomenės

jėgu Malajuose vadas generolas mir Edward Perceval sugrižo į Singapūrą. Informuotuose sluoksniuose jo gržimą laiko susijusį su įtempta padėtimi Ramiajame vandenye. Persevalis nesenai buvo išvykęs lankytis Sarawaks ir Bor-

dajo.

ir, bijodamas vėl išgirsti viliojantį, pilna jėgos ir jaunumo „uliu“. Bet spekuliantas jau nebešaukė. Jis tolo ir tolo.

— Ar neisite jo pakvesti? — paklausė Smilga.

— Bet jo jau nebematyt. Kaip paklausė? — paklausė sūnus į rusiškai. Paskui jis nuėjo į kitą kambarį ir atsigulė į lovą pamigoti po kelionės.

Pro langą buvo matyt į miško pakraštį išėjė geltoni medžiai, buvo matyt astumtus į gilumą pušys ir eglės. Bet žmogus ten nebesimatė. Pamiškėj pa-siliko tik jo papiroso dūmelis. O gal buvo ten šiaip koks gabalėlis miglos, rudenis metu dažnai pakylančios pamisikėj iki medžių šakų.

Pas Smilgas iėjo toji mergina, su kuria spekuliantas vakov šoko. Ji buvo tokia pat rami į liūdnoką, kaip ir vaka.

Ji pasisevelkino į paklausė.

— Ar jūsų giminė dabar migeja?

— Koks giminė? A, tas vaikinas...

— Jis čia visai neužėjo, — atsakė Smilga.

— Tur būt. O ko tu iš jo norėjai?

— Aš sužinojau iš jūsų dukters, kad jis čia kurį laiką viešas. Aš tik norėjau jį paklausti, kiek dabar kaštuoja bilietas į miestą. Man ten yra reikalų. Ir, be to, mano tévas klausia, kur jis padėjo jo pypke. Jie vakar talkoj rūkė abu iš tévo pypkės, dabar senis jos neranda.

— Ar aš nesakiau, kad jis čia pridarys visokį man nemalonumą. Pypkė ir ta jam užkiuovo. Toks jau prastas žmogus tas mano brolis, toks jau netikės... daugiau nieko nepačėmė? — paklausė Smilgenė.

— Daugiau nieko, — atsakė mergina. Ji dar norėjo prideti, kad senio pypkė rado po išgertuvį stalą, kad jis dabar nuneš savo tévui, bet jis bijojo svečio sesers, bijojo apsiljukoti. Taip jis ir išėjo. Lyg norėdamas ją palydėti, į senkstį išėjo Smilga. Jis čia stovėjo ir žiūrėjo į mišką. Ten buvo geltoni medžiai Smilgas pasakė patas sau:

— Dar gerai, kad mano duktė matyt, nieko nežino apie vakaninką dieną ir apie tai, kaip aš jį čia kvečiau į svečius... vėl ji atlėktu iš vyrų namų ir pratęsti muilinti man galvą, kad aš nemoku su žmonėmis elgtis.

Tolumoje buvo geltonas miškas ir tokia pat juosta buvo vieną vietą perplėstam rudens dangui.

Bekanntmachung Nr. 2

Über Preise für landwirtschaftliche Erzeugnisse im Ostland

Gemäß § 4 und § 10 der Anordnung über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland vom 11. September 1941 bestimme ich für die Generalbezirke Litauen und Lettland folgende Erzeugerhöchstpreise in RM je 100 kg frei Waggon Verladestation des Erzeugers oder frei Einkaufsstelle, die mit der Bekanntgabe in Kraft treten:

Warenart	Konditionen als Verrechnungsbasis beim Empfang der Ware vom Erzeuger	Erzeugerhöchstpreis RM
I. Klee- und Grassämereien:		
Rotklee, Handelsware	gutfarbig, 96% Reinheit, 88% Keimfähigkeit	90,—
Spatklee, anerkannter Schwedenklee, Handelsware	dto.	100,—
Weissklee Morsoe	gutfarbig, 94% Reinheit, 85% Keimfähigkeit	95,—
Weissklee, Handelsware Thimothee, Handelsware	gutfarbig, 95% Reinheit, 88% Keimfähigkeit	130,—
Wiesenschwingel, Handelsware	dto.	120,—
Rotschwingel (Festuca rubra), Handelsware	dto.	60,—
Knaulgras, Handelsware Wiesenfuchsschwanz, Handelsware	dto.	180,—
Engl. Raygras, Handelsware	dto.	52,—
Ital. Raygras, Handelsware	dto.	42,—
Wiesenrispengras, Handelsware	dto.	200,—
Gem. Rispengras, Handelsware	dto.	170,—
II. Saatgetreide		
Weizen: Hochzucht:	Naturalgewicht 78 kg, Reinheit 97%, Keimkraft min. 92%, Feuchtigkeit max. 17%	15,—
Nachbau Roggen: Hochzucht: Nachbau	Naturalgewicht 74 kg, sonst wie bei Weizen	12,—
Gerste: Hochzucht: Nachbau	Naturalgewicht 66-69 kg, Reinheit 97%, Feuchtigkeit max. 17%	12,—
Hafer: Hochzucht: Nachbau	Naturalgewicht 50 kg, sonst wie bei Gerste.	12,—
III. Hülsenfrüchte:		
Erbsen, grosse, weisse Typ Viktoria	gesund, trocken, glattschalig. Reinheit 95% einschl. 5% abweichender Erbsen, Feuchtigkeit 17%	30,—
Erbsen, kleine, weisse	dto.	18,50
Erbsen, kleine, grüne	dto.	18,50
Erbsen, grosse, graue Bohnen, gelbe, Couvert Futtererbsen, graue	dto.	24,—
Peluschenken	gesund, trocken, Reinheit 95%. Feuchtigkeit 16% gesund, trocken, Reinheit 95% einschl. 15% abweichender Erbsen, Feuchtigkeit 17%	20,—
Hirse Sommerwicken Winterwicken Lupinen, bittere	gesund, trocken, Reinheit 95%. Keimfähigkeit 98%, Feuchtigkeit max. 17%	17,—
S. Sorte Säleinsaat	dto.	18,—
2. Sorte Säleinsaat	dto.	16,—
3. Sorte Schlagsaat	dto.	35,—
		12,—
IV. Faser- und Gespinstpflanzen:		
Leinsaat: 1. Sorte	Saatkörner glatt und glänzend, hellfarbig, gleichmäßig, Reinheit min. 90%, Gehalt an Camelina linicola, Lolium remotum max. 3%, sonstige Unkräuter max. 4%, Keimfähigkeit min. 85%, Feuchtigkeit max. 15% Farbe etwas ungleichmäßig, teilweise dunkler, Reinheit min. 90%, Gehalt an Camelina linicola, Lolium remotum und Rolygonum max. 5%, sonstige Unkräuter max. 1%. Keimfähigkeit min. 75% Feuchtigkeit max. 15% unbekannte Farbe, Reinheit min. 85%, Feuchtigkeit max. 17%	23,—
Säleinsaat Kronsaat	Basis 95% Reinheit	21,50
		20,—
2. Sorte Säleinsaat	Basis 95% Reinheit	20,—
3. Sorte Schlagsaat	Basis 95% Reinheit	20,—

Vergütungen für Mehrreinheit:

1% vom Preis für jed. Prozent bis 98%.

Abzüge für Minderreinheit:

1% vom Preis für jed. Prozent bis 92%,

2% vom Preis für jed. Prozent unter 92% Reinheit.

Hanfsaat	gesund, trocken, Reinheit 95%. Keimfähigkeit 90% Feuchtigkeit max. 17%	35,—
----------	--	------

Riga, den 22. September 1941.

Der Reichskommissar für das Ostland
LOHSE

Skelbimas Nr. 2

dėl kainų žemės ūkiei gaminiams Rytu Krašte

Remdamasis 1941 m. rugėjo 11 dienos potvarkio dėl kainų ir atlygių nustatymo Rytu Krašte § 4 ir § 10, Lietuvos ir Latvijos generalinėms sritimis nustatau tokias aukščiausias, nuo paskelbimo dienos įsigaliojančias, kainas gamintojams, skaitant RM už 100 kg, pristadius i pardavėjo pakrovimo vieta arba supirkimo punktą:

Prekių rūšis	Salygos, kurios laikomos apskaičiavimo pagrindu, paimant prekę iš gamintojo	Aukšč. gamintojo kainos
I. Dobilai ir žolių sėklas:		
Raudonieji dobilai, prekybiniai	geros spalvos, 96% švarumo, 88% daigumo.	90,—
Vienžolių dobilai, pripažintieji	tokie pat	100,—
Švediškieji dobilai, prekybiniai	geros spalvos, 94% švarumo, 85% daigumo.	95,—
Baltieji dobilai, Morse	geros spalvos, 95% švarumo, 88% daigumo.	130,—
Baltieji dobilai, prekybiniai	tokie pat	120,—
Motiejukai, prekybiniai	geros spalvos, 95% švarumo, 90% daigumo.	65,—
Tirkasis eraičinas, prekybinis	toks pat	85,—
Raudonasis eraičinas, prekybinis	toks pat	160,—
Šunažolė, prekybinė	tokia pat	60,—
Pievinis pašaušėlis, prekybinis	toks pat	180,—
Daugmetis raigras, prekybinis	toks pat	52,—
Itališkasis raigras, prekybinis	toks pat	42,—
Pievinė miglė, prekybinė	toka pat	200,—
Paprastoji miglė, prekybinė	tokia pat	170,—
Kviečiai:		
originaliniai	78 kg natūr. svorio, 97% švarumo, min. 92% daigumo, max. 17% drégnumo	15,—
I-jo atsėlio		14,—
Rugiai:		
originaliniai	74% natūr. svorio, visa kita — kaip kviečiu.	12,—
I-jo atsėlio		11,—
Miežiai:		
originaliniai	66 — 69 kg natūr. svorio, 97% švarumo, max. 17% drégnumo.	12,—
I-jo atsėlio		9,50
Avižos:		
originaliniai	50 kg natūr. svorio, visa kita — kaip miežiu.	12,—
I-jo atsėlio		9,50
III. Ankštiniai:		
Zirniai, didieji, baltieji, Viktorijos tipo	sveiki, sausi, lygaus kevalo, 95% švarumo, iškaidus 5% skirtingu žirniui, 17% drégnumo.	30,—
Zirniai, mažieji, baltieji	tokie pat	18,50
Zirniai, mažieji, žalieji	tokie pat	18,50
Zirniai, didieji, pilkieji	tokie pat	24,—
Pupelės, geltonosios, Co-uvert	sveiki, sausos, 95% švarumo, 16% drégnumo.	20,—
Vikliai, pilkieji	toks pat	12,—
Peliuškos	sveiki, sausos, 95% švarumo, iškaudant 5% skirtingu žirniui, 17% drégnumo.	17,—
Soros	tokios pat	18,—
Vasariniai vikliai	tokie pat	16,—
Zieminiai vikliai	tokie pat	18,—
Lubinali, kartieji	tokie pat	35,—
Sėmenys:		
I rūšies, sėklinės	sėklas slidžios ir žibanijos, švieisos spalvos, lygių, 90% min. švarumo, max. 3% Camelina linicola, Lolium remotum, max. ½ piktžolių, min. 85% daigumo, max. 15% drégnumo.	23,—
Krono sėklinės	toks pat	21,50
II rūšies, sėklinės ..	spalva šiek tiek nelygi, iš dalies tamšesnė, min. 90% švarumo, max. 5% Camelina linicola, Lolium remotum ir Polygonum, max. 1% piktžolių, min. 75% daigumo, max. 15% drégnumo.	95% švarumo
III rūšies, pramoniškes	neaiškios spalvos, min. 85% švarumo, max. 17% drégnumo.	20,—
Priskaitymai už didesni švaruma:		
1% kainos už kiekvieną procentą iki 98%.		
Atskaitymai už mažesni švaruma:		
1% kainos už kiekvieną procentą iki 92%,		
2% kainos už kiekvieną procentą žemesnio kaip 92% švarumo.		
Kanapės	sveiki, sausos, 95% švarumo, 90% daigumo, max. 17% drégnumo.	35,—
	Riga, 1941 m. rugsėjo 22 d.	

Reicho Komisaras Rytu Kraštu LOHSE

uüber den Warenverkehr im Ostland vom 7. November 1941

§ 1 Die Steuerung der Ein- und Ausfuhr sowie die Bewirtschaftung von Waren aller Art obliegt der Warenverkehrsstelle beim Reichskommissar für das Ostland. Sie führt die Bezeichnung „Der Reichskommissar für das Ostland-Warenverkehrsstelle.“

§ 2 Wer Waren aus dem Deutschen Reich oder aus dem Ausland einführen will, bedarf hierzu einer Bescheinigung. Die Bescheinigung kann unter Bedingungen und Auflagen erteilt werden.

§ 3 Wer Waren nach dem Deutschen Reich oder nach dem Ausland ausführen will, bedarf hierzu einer Ausfuhrbewilligung. Sie kann unter Bedingungen und Auflagen erteilt werden.

§ 4 Zum Zwecke der Bewirtschaftung kann

die Warenverkehrsstelle allgemein oder in Einzelfällen Gebote und Verbote erlassen, insbesondere hinsichtlich des Erwerbs, des Transports, der Lagerung, der Verwendung, Verarbeitung und Verteilung von Waren und der Ausführung von Aufträgen.

§ 5 1) Bei den Generalkommissionen werden Verteilungs- und Versorgungsstellen für den Bereich der Generalbezirke gebildet. Sie führen die Bezeichnung „Der Generalkommissar-Verteilungs- und Versorgungsstelle.“

2) Den Verteilungs- und Versorgungsstellen obliegen die Aufgaben, die ihnen der Reichskommissar überträgt. Im Umfang der übertragenen Aufgaben haben die Verteilungs- und Versorgungsstellen die Befugnisse der Warenverkehrsstelle.

§ 6 Die Warenverkehrs- und die Verteilungs- und Versorgungsstellen können

im Rahmen ihres Wirkungskreises Behörden und wirtschaftliche Organisationen ihres Amtsbezirks mit der Durchführung von Aufgaben betrauen.

§ 7 Die Warenverkehrsstelle und die Verteilungs- und Versorgungsstellen können für ihre Tätigkeit Gebühren erheben, für die der Reichskommissar die Sätze und Richtlinien bestimmt. Sie können die Gebühr in begründeten Fällen auf Antrag herabsetzen, erlassen oder zurückstatten.

§ 8 Die Warenverkehrsstelle und die Verteilungs- und Versorgungsstellen sind berechtigt, von jener, die zur Erfüllung ihrer Aufgaben erforderlichen Auskünften und Belege zu verlangen und bei wirtschaftlichen Unternehmungen aller Art Nachprüfungen vorzunehmen, namentlich durch Einsicht in Geschäftsbücher, Aufzeichnungen und Schriftwechsel.

§ 9 Die an der Durchführung dieser Anordnung beteiligten Personen und Organe sind verpflichtet, über alle Tatsachen, die ihnen in Ausübung ihrer Tätigkeit bekannt werden, unbedingte Verschwiegenheit zu beobachten.

§ 10 1) Wer vorsätzlich oder fahrlässig dieser Anordnung oder den auf ihrer Grundlage erlassenen Bestimmungen zu widerhandelt oder sie umgeht, wird mit Gefängnis und Geldstrafe oder mit einer dieser beiden Strafen bestraft.

2) Der Versuch ist strafbar.

3) Neben der Strafe können die Gegenstände, auf die sich die Zuwiderhandlung bezieht, oder deren Gegenwerte eingezogen werden. Ist die strafrechtliche Verfolgung einer bestimmten Person nicht möglich, so kann selbstständig auf Einziehung erkannt werden.

4) Für die Geldstrafe und die Einziehung, die auf Grund von Abs. 1-3 ausgesprochen werden, haftet in vollem Umfang auch der Vertretene.

5) Die Strafverfolgung tritt nur auf Antrag der zuständigen Warenverkehrsstelle oder Verteilungs- und Versorgungsstelle ein.

§ 11 Handelt jemand vorsätzlich oder fahrlässig dieser Anordnung oder den auf ihrer Grundlage erlassenen Bestimmungen zu widerhandelt oder werden diese Vorschriften umgangen, so kann, wenn ein Interesse an der Herbeiführung einer gerichtlichen Entscheidung nicht besteht, die zuständige Warenverkehrsstelle oder Verteilungs- und Versorgungsstelle gegen den Schuldigen oder den Inhaber oder Leiter des Betriebes, in dem die strafbare Handlung begangen ist, eine Ordnungsstrafe bis zu 10.000 Reichsmark im Einzelfalle festsetzen.

§ 12 Wegen eines Schadens, der durch Massnahmen entsteht, die in Durchführung dieser Anordnung oder der auf ihrer Grundlage erlassenen Bestimmungen getroffen werden, wird eine Entschädigung nicht gewährt.

§ 13 Der Reichskommissar für das Ostland erlässt die zur Durchführung und Ergänzung dieser Anordnung erforderlichen Vorschriften. Er kann bestimmen, dass einzelne Wirtschaftszweige von dieser Anordnung ausgenommen oder Sonderregelungen unterworfen werden.

§ 14 Diese Anordnung tritt mit dem Tage der Verkündung in Kraft.

Riga, den 7. November 1941.

Der Reichskommissar für das Ostland

LOHSE

1941 m. lapkričio 7 d.
Potvarkis

(Aikita š 4 psL)

kių įsigijima, transportą, sukovima sandėliuose, suraudoliuose, perdibimais, ir paskirstyma, o taip pat užsakymai, išvadyma.

§ 5

1) Prie generalinių komisarių bus ištegios paskirstymo ir aprūpinimo įstaigos generalinių sričių teritorijai. Šios įstaigos bus pavadinotos: „Generalinis Komisarius — Paskirstymo ir aprūpinimo įstaiga“.

2) Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigos vykdys tuos uždavinius, kuriuos joms pavestas Reicho komisaris. Joms pavestu uždaviniai ribose Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigos turi Prekių judėjimo įstaigai.

§ 6

Prekių judėjimo įstaiga ir Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigos savo veikimo sričių gali pavesti valdžios organams ir ūkinėms organizacijoms atlikti kai kurios uždaviniai.

§ 7

Prekių judėjimo įstaiga ir Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigos gali savo veikimui imti mokesčius, kurių dydį ir emėmo tvarką nustato Reicho komisaras. Pagrįstais atvejais, prašant, jog gali nustatyta mokesti sumažinti, nuo jo sumokėjimo atleisti ar jį sugražinti.

§ 8

Prekių judėjimo įstaiga ir Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigos turi teisę išbet-

ti reikalauti jų uždaviniams vykdyti reikalingų žinių ir irodymų suteikimo ir kontrolluoti visais būdais ūkinės įmonės, patirkiančios jų knygias, pažymėjimus ir sunčiamus bei gaunamus raštus.

§ 9

Šio potvarkio vykdyme dalyvaujantiesi asmenys ir organai privalo apie visus faktus, kuriuos jie patiria vykdydamas savo pareigas, būlinai tylieti.

§ 10

1) Kas samoningai ar per apsilieidimą elgtis priešingai šiam potvarkiu ar jo pagrindu išleistiems nuostatams arba juos apeiti, bus baudžiamas kalėjimui ar piniginė bauda arba abiem baudomis kartu.

2) Bus baudžiamai ir už mėginimą tai padaryti.

3) Be bausmės, daiktai, kuriuos priesingi veiksmai pātes, arba jų vertė gali būti sukonsfiskuota. Jei kurio asmens teismo atsakomybėn patraukti nebūtu galima, tai gali būti išvykdyta tik konfiskacija.

4) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

5) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

§ 11

Jei kas samoningai ar per apsilieidimą partelpyt priešingai šiam potvarkiu ar jo pagrindu išleistiems nuostatams arba jei šiuos patvarkymus apeiti, tai, jei nerima traukti teismo atsakomybén, atti-

lankoma Prekių judėjimo įstaiga ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaiga gali nuostolių išleistiems nuostatams arba juos apeiti, bus baudžiamas kalėjimui ar piniginė bauda arba abiem baudomis kartu.

6) Bus baudžiamai ir už mėginimą tai padaryti.

7) Be bausmės, daiktai, kuriuos priesingi veiksmai pātes, arba jų vertė gali būti sukonsfiskuota. Jei kurio asmens teismo atsakomybėn patraukti nebūtu galima, tai gali būti išvykdyta tik konfiskacija.

8) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

9) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

10) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

11) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

12) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

13) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

14) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

15) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

16) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

17) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

18) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

19) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

20) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

21) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

22) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

23) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

24) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

25) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

26) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

27) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

28) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

29) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

30) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

31) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

32) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

33) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

34) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

35) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

36) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

37) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

38) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

39) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

40) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

41) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

42) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

43) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

44) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

45) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

46) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

47) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

48) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

49) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

50) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

51) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

52) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

53) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

54) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

55) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

56) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

57) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

58) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

59) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

60) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

61) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

62) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

63) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

64) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

65) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

66) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

67) Teismo atsakomybėn traukiama tik atitinkamai Prekių judėjimo įstaigai ar Paskirstymo ir aprūpinimo įstaigai pagrindu išleistus nuostatus, atlyginimas nemokamas.

68) Už piniginę baudą ir konfiskavimą, vykdomą pagal 1–3 skirsnius, visiškai atsakomo ir atstovaujamas.

